

Ecologisch onderzoek

Korteweg 2 te Pijnacker projectnummer 154850

Opdrachtgever: Horticoop bv
de heer J. Ruiter
Postbus 130
1665 ZJ Bleiswijk

Versienummer: 1.0

Plaats, datum: Zoetermeer, 6 september 2016

Auteur: drs. S.W.M. Luiten

Paraaf:

Controle: ing. G. Kalkman

Paraaf:

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Doel	3
1.3 Indeling van de rapportage.....	3
2 Voorgenomen initiatief	4
2.1 Situatie en ligging van het projectgebied.....	4
2.2 Omschrijving van het initiatief	5
3 Bureaustudie	6
4 Gebiedsbescherming.....	7
4.1 Inleiding.....	7
4.2 Natuurbeschermingswet	7
4.2.1 Natura 2000-gebieden.....	7
4.3 Wet ruimtelijke ordening	7
4.3.1 Natuurnetwerk Nederland.....	7
4.3.2 Nationale Landschappen	8
5 Soortbescherming	9
5.1 Wet- en regelgeving	9
5.1.1 Flora- en faunawet.....	9
5.1.2 Rode Lijsten	10
5.2 Inventarisatie van de huidige natuurwaarden (soortbescherming)	10
5.2.1 Veldonderzoek	10
5.2.2 Flora	11
5.2.3 Vogels.....	11
5.2.4 Vleermuizen.....	12
5.2.5 Overige zoogdieren.....	15
5.2.6 Amfibieën en reptielen	16
5.2.7 Vissen	16
5.2.8 Insecten en overige fauna	16
6 Conclusie	17
6.1 Gebiedsbescherming	17
6.2 Soortbescherming	17
6.2.1 Algemeen.....	17
6.2.2 Vogels.....	17
6.2.3 Vleermuizen.....	17
6.2.4 Gunstige staat van instandhouding	18
6.2.5 Alternatief voor initiatief en dwingende rede van openbaar belang	19
7 Literatuur- en websitelijst	20

Bijlagen

- 1 Locatiefoto's
- 2 Resultaten FloraFaunaCheck.nl
- 3 Onderzoeksmethode

1 Inleiding

In opdracht van Horticoop bv heeft BK ingenieurs in het jaar 2016 ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van Korteweg 2 te Pijnacker (hierna: het projectgebied). In het kader van de Flora- en faunawet (Ffw) en de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) is het noodzakelijk dat wordt onderzocht of sprake is van negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden.

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens om de bebouwing in het projectgebied te slopen. Daarna wordt in het projectgebied een nieuw pand gebouwd waarin een supermarkt van Lidl zich zal vestigen.

Het voorgenomen initiatief kan leiden tot effecten op de aanwezige ecologische waarden ter plaatse van het projectgebied.

1.2 Doel

Bij ruimtelijke ingrepen moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. De initiatiefnemer heeft een onderzoeksplicht en dient derhalve te beschikken over actuele flora- en faunagegevens. Voorliggende onderzoeksrapportage heeft als doel de actuele flora- en faunagegevens van het betreffende projectgebied inzichtelijk te maken, door:

- het vaststellen of beschermde planten- en diersoorten voorkomen;
- het vaststellen van effecten van het voorgenomen initiatief op eventueel aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden;
- het vaststellen of voor de ruimtelijke ingreep een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is;
- het inschatten van effecten van het voorgenomen initiatief op beschermde natuurgebieden.

Het onderzoek heeft zich specifiek gericht op de aanwezigheid van vleermuizen en (broed)vogels, omdat het projectgebied daar het meest geschikt voor wordt geacht.

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Natura 2000 is niet enkel ter bescherming van gebieden (habitats), maar draagt ook bij aan soortenbescherming. Door middel van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) worden in Nederland de bescherming van bijzondere leefgebieden geregeld. Deze wet zorgt ervoor dat natuurgebieden van nationaal en internationaal belang worden aangewezen als zijnde: Beschermde Natuurmonumenten dan wel Natura 2000-gebieden. Sinds 1 oktober 2005 zijn de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

1.3 Indeling van de rapportage

Het ecologisch onderzoek bestaat uit zeven hoofdstukken. Hoofdstuk 2 beschrijft de ligging van het projectgebied en geeft een omschrijving van het voorgenomen initiatief. Resultaten van de bureaustudie worden genoemd in hoofdstuk 3. De feitelijke toetsing vindt plaats in hoofdstuk 4 en 5, waarbij wordt ingegaan op respectievelijk beschermde gebieden en beschermde soorten. In deze hoofdstukken is een beoordeling van het initiatief inzake de wet- en regelgeving opgenomen en worden conclusies getrokken met betrekking tot eventueel aanvullend onderzoek, vergunningen en ontheffingen en de daaruit voortvloeiende wettelijke benodigde compensatie en mitigatie. In hoofdstuk 6 is de conclusie opgenomen. Hoofdstuk 7 bestaat uit de literatuur- en websitelijst.

2 Voorgenomen initiatief

2.1 Situatie en ligging van het projectgebied

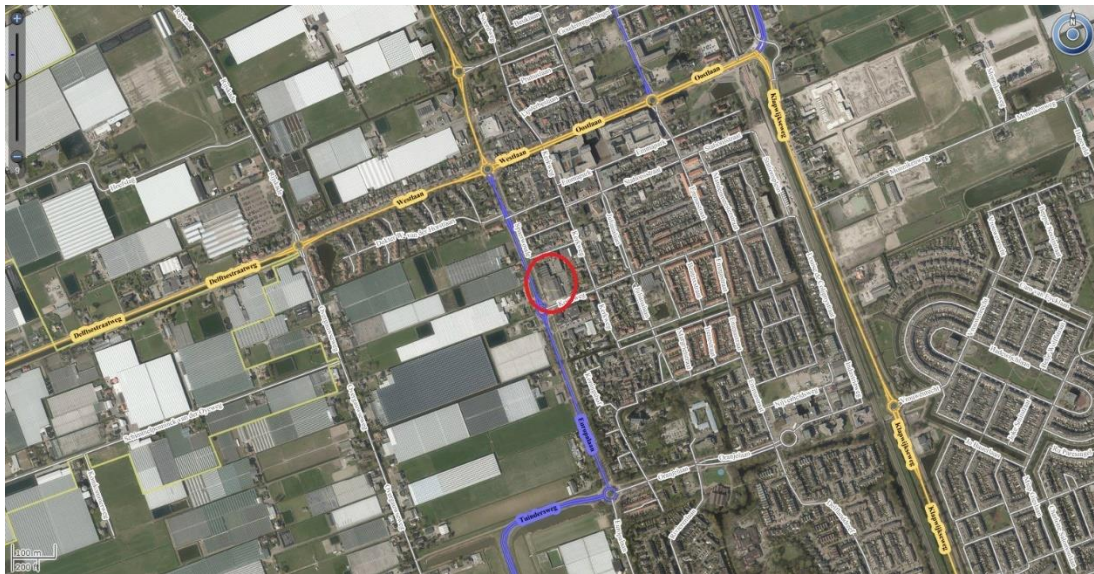
Het projectgebied van het voorgenomen initiatief is Korteweg 2 te Pijnacker. De bebouwing in het projectgebied betreft een voormalige winkel (zuidelijk deel) met magazijn (noordelijk deel) van Welkoop, een winkelketen met producten voor tuin en dier. Op basis van Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) is op te maken dat het pand in 1965 is gebouwd. Het onbebouwde deel betreft een met asfalt verharde parkeerplaats. Sinds juli 2015 is de winkel gesloten en staat het pand leeg. Het projectgebied staat kadastraal geregistreerd als gemeente Pijnacker, sectie C, nummers 7271 en 8515. De totale oppervlakte betreft 4.616 m², waarvan circa 2.350 m² is bebouwd.

Het projectgebied wordt door de volgende percelen omsloten:

- noordzijde: woningen en tuinen van Adam Pijnackerstraat;
- oostzijde: woningen, tuinen en parkeerplaatsen van Adam Pijnackerhof en Kerkweg;
- zuidzijde: Korteweg;
- westzijde: groenstrook met struiken en bomen (circa 10x40 m) en Europalaan.

In figuur 1 is de globale ligging van het projectgebied weergegeven op een luchtfoto uit 2015. In bijlage 1 zijn locatiefoto's opgenomen.

figuur 1: globale ligging projectgebied op noordgerichte luchtfoto uit 2015 (bron: Cyclomedia Globespotter)

In figuur 2 is de ligging van het projectgebied op een luchtfoto uit 2015 weergegeven.

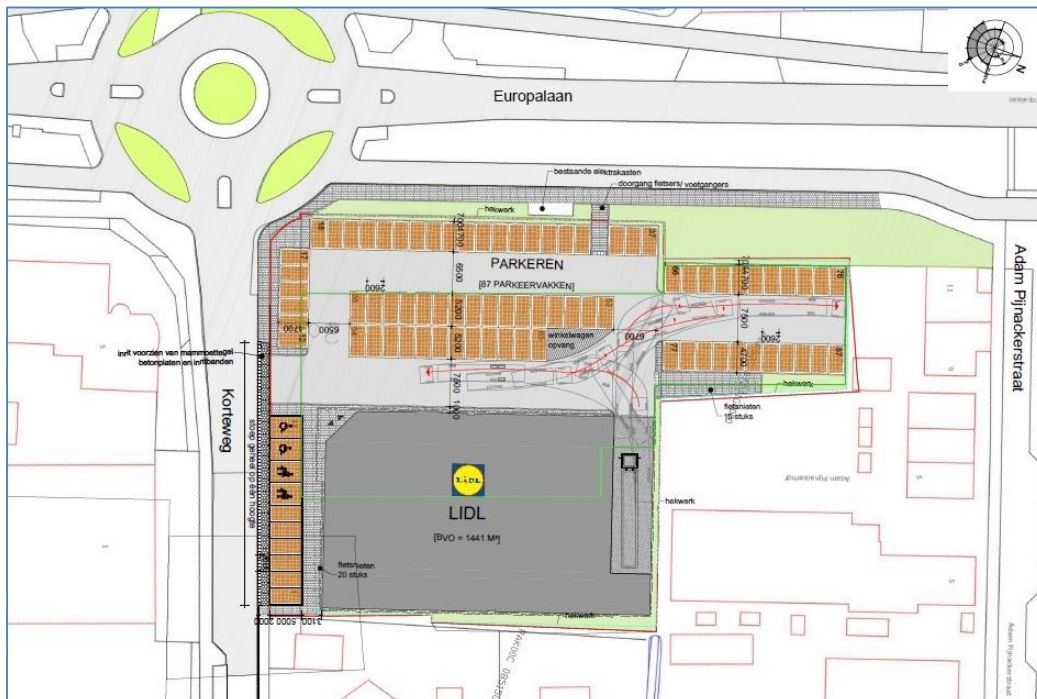
figuur 2: projectgebied rood omrand op noordgerichte luchtfoto uit 2015 (bron: Globespotter Cyclomedia)

2.2 Omschrijving van het initiatief

Horticoop bv is voornemens om de bebouwing te slopen. Hierna wordt het projectgebied verkocht aan Lidl, die vervolgens aan de zuidoostzijde van het projectgebied nieuwbouw gaat ontwikkelen, waarin een supermarkt wordt gevestigd. Het overige terreindeel wordt ingericht als toegangsweg, laad- en losruimten en parkeerplaatsen. In figuur 3 is een overzichtstekening van de toekomstige inrichting opgenomen.

figuur 3: overzichtstekening van toekomstige inrichting projectgebied. Tekening niet noordgericht, zie noordpijl (bron: Buro Ursem)

3 Bureaustudie

Gemeente Pijnacker-Nootdorp is aangesloten bij de online applicatie FloraFaunaCheck.nl en heeft in 2011 een inventarisatie van de beschermde flora en fauna laten uitvoeren. De gegevens zijn verwerkt in de applicatie FloraFaunaCheck.nl, waarmee per object direct zichtbaar is welke flora en fauna (potentieel) aanwezig is en of ecologisch onderzoek ter plekke nodig is. In bijlage 2 is een rapportage opgenomen dat gegenereerd is via deze applicatie. Hieruit blijkt dat op of nabij het projectgebied een paar- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig was in 2011. Deze inventarisatiegegevens zijn thans verouderd, waardoor nieuw onderzoek noodzakelijk is.

Verder zijn gegevens geraadpleegd van www.waarneming.nl. Waarneming.nl werkt samen met meerdere instanties (PGO's, vogelwerkgroepen, et cetera) in het streven naar één centraal loket voor natuurwaarnemingen in Nederland. Op basis hiervan is op te maken dat in het omringende gebied, genaamd 'Pijnacker - Zuid', waarnemingen bekend zijn van onder meer ruige en gewone vleermuis, boerenzwaluw, huismus, huiszwaluw, gierzwaluw en spreeuw. Dit betreffen soorten waarvoor de bebouwing van de locatie potentieel geschikt is als verblijf- en/of broed-/kraamplaats.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Inleiding

Gebieden met bijzondere natuurwaarden zijn in Nederland wettelijk en/of planologisch beschermd. Hierbij gaat het om gebieden die bescherming genieten op basis van de Natuurbeschermingswet, Natura 2000-gebieden, Nationaal Natuurnetwerk (NNN) of provinciaal Structuurplan en bosgebieden die vallen onder de Boswet en andere in bestemmingsplannen aangeduide gebieden.

Bij veranderingen in de ruimtelijke ordening is een goede ruimtelijke afweging van belang om te bezien of het beoogde initiatief een negatieve invloed heeft op beschermde (natuur)gebieden in de regio. Dat beschermde natuurgebieden ook buiten de grenzen zijn beschermd, wordt de externe werking genoemd. Er is sprake van externe werking indien activiteiten negatieve effecten hebben op de natuurwaarden van beschermde gebieden.

Onderstaande paragrafen beschrijven de mogelijke effecten van het project op beschermde gebieden. De soortbescherming is opgenomen in hoofdstuk 5.

4.2 Natuurbeschermingswet

4.2.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn wegens de aanwezigheid van bepaalde zeldzame en kwetsbare soorten en habitat-typen (de zogenoemde kwalificerende waarden). De bescherming ervan is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Overheden dienen de kwaliteit van deze gebieden te waarborgen, waarbij deze aangewezen waarden centraal staan. Deze kwaliteit is mede afhankelijk van de omgeving. Invloeden buiten het gebied kunnen een negatief effect hebben op de natuurwaarden binnen het gebied. Zo kunnen ontwikkelingen op korte afstand kwalificerende soorten in het Natura 2000-gebieden verstoren of verontrusten (externe werking van de bescherming).

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is op meer dan 12 km afstand van het projectgebied gelegen. De voorgenomen sloop en ontwikkeling heeft geen invloed op een Natura 2000-gebied.

4.3 Wet ruimtelijke ordening

De gebiedsbescherming komt in de provinciale Structuurvisie tot uiting door de aangegeven Ecologische Hoofdstructuur (EHS) gebieden, nu het Nationaal Natuurnetwerk genoemd (NNN). Bij ruimtelijke plannen dient hieraan te worden getoetst. De Wet ruimtelijke ordening verplicht gemeenten voor het gehele grondgebied een bestemmingsplan te hebben. Het bestemmingsplan dient juridisch in overeenstemming te zijn met het (provinciale) ruimtelijk beleid. Twee beleidsonderwerpen kunnen van invloed zijn op bestemmingsplannen, Het NNN en de Nationale Landschappen.

4.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een aaneengesloten of met elkaar in verbinding staand stelsel van belangrijke Nederlandse natuurgebieden. Het NNN is veel groter dan de voorgestelde Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden. In de Structuurvisie is de NNN op provinciaal niveau uitgewerkt. De NNN omvat kerngebieden (natuurreservaten), natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

Het projectgebied is geen onderdeel van en ligt ook niet in de nabijheid van (een verbindingzone van) het NNN. In figuur 4 is de ligging van het projectgebied ten opzichte van het NNN weergegeven. De dichtstbijzijnde NNN is op ruim 1,5 km van het projectgebied gelegen. Het betreffen poldergebieden in de Zuidpolder van Delfgauw en Bieslandse Bos. Door de afstand tot de NNN, de aard van het tussengelegen gebied en die van de NNN en de omvang van het voorgenomen initiatief is er geen negatief effect op de NNN te verwachten.

figuur 4: ligging projectgebied (rode cirkel) ten opzichte van de EHS/NNN (groen) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>)

4.3.2 Nationale Landschappen

Nationale Landschappen zijn gebieden met internationale zeldzame en nationaal kenmerkende kwaliteiten op landschappelijk, cultuurhistorisch en natuurlijk gebied. Deze kwaliteiten moeten worden behouden, duurzaam worden beheerd en worden versterkt. Er is ruimte voor ten hoogste de natuurlijke bevolkingsgroei. De provincies zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van het beleid van de Nationale Landschappen.

Het projectgebied is op bijna 4 km gelegen van het Nationale Landschap 'Groene Hart'. Door de afstand tot deze Nationale Landschappen en de aard van het tussenliggende gebied zijn geen negatieve effecten te verwachten van het initiatief.

5 Soortbescherming

5.1 Wet- en regelgeving

5.1.1 Flora- en faunawet

De nationale regelgeving met betrekking tot de bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. De Flora- en faunawet vervangt daarmee de Vogelwet (1936), de Jachtwet en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet. In de Flora- en faunawet is tevens de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd.

De Flora- en faunawet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren, alsmede hun directe leefomgeving. Dit gebeurt onder meer door middel van:

- een algemene zorgplicht;
- enkele verbodsbepalingen.

Algemene zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de 'algemene zorgplicht' (artikel 2). Zorgplicht bestaat uit voorzichtig omgaan met soorten en een onderzoeksplicht.

Verbodsbepalingen

Op grond van de Flora- en faunawet (artikelen 8 tot en met 12) is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te beschadigen. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd. Tevens is het verboden om nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Onder specifieke voorwaarden is het mogelijk ontheffing aan te vragen.

Op 23 februari 2005 is het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet in werking getreden. Een ontheffing is niet noodzakelijk indien de ruimtelijke ingreep uitgevoerd kan worden zonder dat schadelijke effecten optreden voor beschermde soorten.

Vrijstellingsregeling

Voor reguliere voorkomende werkzaamheden (bestendig beheer, onderhoud en gebruik) en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu in veel gevallen een vrijstellingsregeling. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling. De soorten zijn onderverdeeld in drie tabellen overeenkomstig de brochure "Buiten aan het werk" van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

Tabel 1 - Algemene soorten: algemene vrijstelling of ontheffing

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als deze soorten voorkomen en de werkzaamheden betreffen reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen dan geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn genoemd in bijlage 4 Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet.

Tabel 2 - Overige soorten: vrijstelling met ontheffing

Deze soorten hebben een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als de werkzaamheden reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen betreffen en een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode voorhanden is. Als er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, moet vooraf een ontheffing worden aangevraagd.

Een gedragscode beschrijft de basisvoorwaarden die nodig zijn om maatregelen zodanig zorgvuldig uit te voeren dat zwaardere beschermde soorten daarbij niet geschaad worden, althans dat eventuele schade aan zwaardere beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft.

Tabel 3 - Soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets

Deze soorten zijn genoemd in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten en de Europees beschermde soorten bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen. Voor broedvogels geldt een algehele bescherming, waarbij het verboden is om nesten, holen, voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Dit betekent dat het in praktijk gedurende het broedseizoen niet is toegestaan om werkzaamheden in een gebied te starten die bedreigend zijn voor broedvogels.

Ontheffingsaanvraag

Indien de vrijstellingsregeling niet van toepassing is, kan een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Afhankelijk van de aanwezige soorten wordt de aanvraag onderworpen aan een lichte of uitgebreide toets.

Omdat tabel-1-soorten op voorhand zijn vrijgesteld, wordt in voorliggende rapportage in het bijzonder aandacht besteed aan de tabel-2- en tabel-3-soorten. Voor de licht beschermde soorten wordt automatisch vrijstelling verkregen bij de uitvoer van ruimtelijke plannen. Voor deze soorten is wel de zorgplicht van toepassing.

Algemene zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de 'algemene zorgplicht' (artikel 2). Zorgplicht bestaat uit voorzichtig omgaan met soorten en een onderzoeksplicht.

5.1.2 Rode Lijsten

Nederland heeft voor een aantal bedreigde en kwetsbare planten- en diergroepen Rode Lijsten samengesteld (Ministerie van LNV 2004). De doelstelling van de Rode Lijst is het bieden van duurzame bescherming aan een soort en zijn leefgebied.

De Rode Lijst bestaat uit Nederlandse soorten die wegens hun aantal, verloop of kwetsbaarheid speciale aandacht nodig hebben om hun voorkomen in ons land veilig te stellen. Hoewel de Rode Lijsten officieel door het ministerie LNV (thans Ministerie van Economische Zaken) zijn vastgesteld, hebben ze geen juridische status. Een aantal Rode Lijstsoorten is ondergebracht in de Flora- en faunawet.

5.2 Inventarisatie van de huidige natuurwaarden (soortbescherming)

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus-branchevereniging. Deze code richt zich op goed opdrachtnemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen (Netwerk Groene bureaus). In bijlage 3 is de onderzoeksmethode per klasse en/of orden aangegeven.

De natuurwaarden van het projectgebied zijn beschreven aan de hand van de literatuurstudie en aan de hand van de verzamelde gegevens tijdens de veldinventarisatie.

5.2.1 Veldonderzoek

De uitgevoerde veldonderzoeken zijn uitgevoerd in het kader van een biotooponderzoek, vogelonderzoek en een jaarrond vleermuisonderzoek.

Met het biotooponderzoek is op basis van een algemene beoordeling de potentiële geschiktheid van het projectgebied vastgesteld voor het voorkomen van beschermde soorten en soortengroepen. Hierbij is gelet op biotoopkenmerken, aanwezige vegetatie, de bedekkingsgraad en de vochtigheidsgraad. Uiteraard is ook naar de aanwezigheid van beschermde soorten gekeken.

Het vleermuisonderzoek is met een batdetector uitgevoerd in de periode december 2015 tot en met september 2016, volgens het vleermuisprotocol 2013 van de Gegevensautoriteit Natuur, de Zoogdiervereniging en het Netwerk Groene Bureaus. Op 2 juni en 8 juli 2015 hebben veldbezoeken plaatsgevonden om mogelijke kraamkolonies en zomerverblijven van vleermuizen in of aan de gebouwen te kunnen vaststellen, dan wel uit te sluiten.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door de heer S.W.M. Luiten, ecooloog bij BK ingenieurs en de heer W. Non, ecooloog bij Natuurlijke Zaken. In tabel 1 zijn de veldbezoeken weergegeven.

tabel 1: gegevens locatiebezoeken

Datum en tijdsperiode	Ecoloog	Doel	Weersomstandigheden
07-12-2015 9.00-10.30u	S.W.M. Luiten	Inspectie winterverblijf vleermuizen	Zwaar bewolkt, droog, 11°C, 3 Bft
26-02-2016 9.00-10.30u	W. Non	Inspectie winterverblijf vleermuizen	Geheel bewolkt, droog, 4°C, 2 bft
03-05-2016 12.00-13.00u	S.W.M. Luiten	Biotooponderzoek en broedvogels	Half bewolkt, droog, 10°C, 3 Bft
13-05-2016 14.30-15.30u	S.W.M. Luiten	Biotooponderzoek en broedvogels	Half bewolkt, droog, 21°C, 4 Bft
18-05-2016 4.00-6.00u	W. Non	Zomer/kraamverblijf vleermuizen, broedvogels	Geheel bewolkt, droog, 14°C, 3 Bft
09-06-2016 21.30-24.00u	W. Non	Zomer/kraamverblijf vleermuizen, broedvogels	Half bewolkt, droog, 12°C, 2 Bft
27-06-2016 21.30-24.00u	W. Non	Zomer/kraamverblijf vleermuizen, broedvogels	Geheel bewolkt, droog, 15°C, 3 Bft
14-07-2016 21.00-22.00u	S.W.M. Luiten	Broedvogels	Half bewolkt, droog, 17°C, 3 Bft
22-08-2016 22.00-24.00u	W. Non	Paarverblijfplaats en zwermplaats vleermuizen	Helder, droog, 17°C, 2 Bft
05-09-2016 22.00-24.00u	W. Non	Paarverblijfplaats en zwermplaats vleermuizen	Helder, droog, 15°C, 1 Bft

5.2.2 Flora

Archiefonderzoek

Uit de beschikbare gegevens zijn in de omgeving van het projectgebied geen waarnemingen bekend van beschermde soorten ter plaatse van het projectgebied.

Veldonderzoek

Bij de inventarisatie van flora is vooral gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten.

Het projectgebied is volledig bebouwd en verhard en er zijn dan ook nauwelijks planten aanwezig. Ten noordwesten van de bebouwing grenst aan het projectgebied een groenstrook met bomen en struiken van circa 10 bij 40 m. Deze groenstrook blijft ongemoeid. Er is geen beschermde flora aanwezig op de locatie.

Effecten

Vanwege het ontbreken van beschermde planten zijn er geen negatieve effecten te verwachten van het initiatief op de flora.

5.2.3 Vogels

Archiefonderzoek

Rond het projectgebied zijn waarnemingen bekend van onder meer boerenzwaluw, huismus, huiszwaluw, gierzwaluw en spreeuw.

Veldonderzoek

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen vogelsoorten of vogelnesten waargenomen. Door de afwezigheid van begroeiing is het projectgebied niet geschikt als foerageergebied. De bebouwing is potentieel geschikt als broedplek voor de soorten boerenwaluw, huismus, huiswaluw, gierwaluw en spreeuw. Deze soorten of nesten daarvan zijn niet waargenomen. De aan noordwestzijde grenzende groenstrook vormt potentieel broedgebied voor zangvogels. Echter, er zijn geen broedgevallen en geen jaarrond beschermde nesten waargenomen.

Effecten

De bebouwing vormt geen broedlocatie voor de soorten boerenwaluw, huismus, huiswaluw, gierwaluw en spreeuw. De aan noordwestzijde grenzende groenstrook vormt potentieel broedgebied voor zangvogels. Deze blijft ongemoeid, maar sloopwerkzaamheden van het pand kunnen tot verstoring van eventuele broedgevallen leiden. Indien de bebouwing buiten het broedseizoen wordt gesloopt, zijn geen negatieve effecten te verwachten op (broed)vogels. De broedperiode van de meeste soorten ligt tussen 15 maart en 15 juli.

5.2.4 Vleermuizen

Archiefonderzoek

Uit het archiefonderzoek zijn rond het projectgebied waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Veldonderzoek

De waarnemingen tijdens de locatiebezoeken zijn in tabel 2 opgenomen. Tijdens de locatiebezoeken is tevens gekeken of het projectgebied dient als vliegroute en/of foerageergebied.

tabel 2: resultaten locatiebezoeken vleermuisonderzoek

Datum en tijdstip	Doel	Weersomstandigheden	Waarnemingen
07-12-2015 9.00-10.30u	Inspectie winterverblijf	Zwaar bewolkt, droog, 11°C, 3 Bft	Geen (sporen van) vleermuizen
26-02-2016 9.00-10.30u	Inspectie winterverblijf	Geheel bewolkt, droog, 4°C, 2 bft	Geen (sporen van) vleermuizen
18-05-2016 4.00-6.00u	Zomer/kraamverblijf	Geheel bewolkt, droog, 10°C, 3 Bft	Eén gewone dwergvleermuis tussen noordwestzijde bebouwing en groenstrook van 5.10u tot 5.25u (zonsopgang). Invliegen is niet waargenomen.
09-06-2016 21.30-24.00u	Zomer/kraamverblijf	Half bewolkt, droog, 12°C, 2 Bft	Drie gewone dwergvleermuizen tussen noordwestzijde bebouwing en groenstrook direct na zonsondergang (22.15u) tot 23.30u. Uitvliegen is niet waargenomen.
27-06-2016 21.30-24.00u	Zomer/kraamverblijf	Geheel bewolkt, droog, 15°C, 3 Bft	Drie gewone dwergvleermuizen tussen noordwestzijde bebouwing en groenstrook direct na zonsondergang (22.25u) tot 23.15u. Uitvliegen is niet waargenomen.
22-08-2016 22.00-24.00u	Paarverblijfplaats en zwermplaats	Helder, droog, 17°C, 2 Bft	Geen activiteit waargenomen.
05-09-2016	Paarverblijfplaats en zwermplaats	Helder, droog, 15°C, 1 Bft	Twee overvliegende gewone dwergvleermuizen

Functie winterverblijf

De bebouwing van het pand bestaat uit twee delen, een noordelijk en zuidelijk deel, zie figuur 5. Sinds juli 2015 staat het pand leeg en wordt er niet gestookt. Er werd alleen in het zuidelijk deel gestookt. In bijlage 1 zijn foto's opgenomen van de locatie-inspectie.

figuur 5: noordelijke deel bebouwing is rood omrand, het zuidelijk is groen omrand. Noordgerichte luchtfoto uit 2015 (bron: Globespotter Cyclomedia).

Het zuidelijk deel betreft het voormalige winkelpand (figuur 6).

figuur 6. Zuidwestzijde bebouwing.

Het pand heeft vooral aan de zuidzijde en noordoostzijde spouwmuren. De west- en oostzijde bestaat hoofdzakelijk uit ramen en kozijnen op een lage stenen muur, mogelijk met spouwmuur. Deze zijn echter dusdanig laag dat het niet geschikt is voor vleermuizen om in en uit te vliegen. Aan de zuidzijde was het op enkele punten mogelijk om via losse stenen in de spouwmuur te kijken. Er zijn geen vleermuizen of sporen van vleermuizen aangetroffen. De spouwmuren zaten vol spinnenwebben, dat duidt erop dat er recent geen vleermuizen aanwezig zijn geweest. Het noordoostelijke deel van de spouwmuren was dusdanig breed dat het niet geschikt wordt geacht als verblijfplaats voor vleermuizen. Het zuidelijk deel beschikt over een schuine daken van golfplaten. Deze daken zijn aan de binnenzijde met houtwolcementplaten afgewerkt. Waar mogelijk is tussen de houtwolcementplaten gekeken en daarin zijn geen vleermuizen of sporen van vleermuizen waargenomen. Waarschijnlijk isoleert de golfplatenbedekking niet genoeg om als winterverblijf te functioneren. Het is niet de verwachting dat het zuidelijk deel als winterverblijf van vleermuizen dient.

De muren van het noordelijk deel (figuur 7), het magazijn, is opgebouwd uit een circa 2 m hoge bakstenen muur met aan de binnenzijde gipsceMENTblokken. Daarboven bestaat de muur uit golfplaten, deze zijn aan de binnenzijde met houten platen afgewerkt. De stenen muur heeft stootvoegen vlak boven de grond. Dit zijn de enige mogelijke invliegplekken en deze zijn door de lage ligging niet geschikt.

Tussen de golfplaten en houten platen is ruimte voor vleermuizen. Er zijn op circa 2 m hoogte geschikte invliegplekken. Echter, het magazijn is nooit gestookt en de golfplaten en houtplaten geven niet een dusdanige isolatie om in de winter een stabiel klimaat te kunnen garanderen. Het is dan ook niet geschikt als winterverblijfplaats.

Het dak betreft een soort van sheddak en bestaat uit enkelvoudige golfplaten. Het dak is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege het ontbreken van holle ruimten.

figuur 7: noordwestzijde bebouwing

In de bomen van de groenstrook aan de noordwestzijde van het projectgebied zijn geen holten aangetroffen die geschikt zijn als (winter)verblijfplaats voor vleermuizen.

Functie zomerverblijf

Tijdens de locatiebezoeken van 18 mei en 9 en 27 juni 2016 zijn telkens (maximaal drie) gewone dwergvleermuizen aangetroffen aan de noordwestzijde van de bebouwing langs de groenstrook (zie figuur 8).

figuur 8. Rood gemarkeerd het gebied waar gewone dwergvleermuizen zijn aangetroffen.

Er zijn geen waarnemingen gedaan van het in- of uitvliegen van de vleermuizen. De vleermuizen zijn telkens op dezelfde plek waargenomen vlak voor zonsopkomst en direct na zonsopkomst. Omdat de muur van golfplaten geschikt is als zomer en/of kraamverblijfplaats, is het zeer waarschijnlijk dat de waargenomen vleermuizen in dit deel van de bebouwing verblijven.

Functie kraamverblijf

Tijdens de locatiebezoeken van 18 mei en 9 en 27 juni 2016 zijn geen kraamactiviteiten waargenomen. De bebouwing heeft geen functie als kraamverblijf.

Functie paarverblijf

Tijdens de locatiebezoeken van 22 augustus en 5 september 2016 is geen activiteit van vleermuizen rond het gebouw waargenomen. Het projectgebied betreft geen paarverblijf.

Functie foerageergebied en vliegroute

Vleermuizen volgen tijdens (foerageer)vluchten lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen, bomenrijen en houtwallen. In het projectgebied ontbreken deze. Ook vormt het volledig verharde en bebouwde projectgebied geen geschikt foerageergebied omdat door het ontbreken van water en begroeiing weinig insecten aanwezig zullen zijn. De groenstrook is niet afwisselend en groot genoeg om als essentieel foerageergebied te functioneren. De groenstrook heeft de functie als in- en uitvlieggebied van het zomerverblijf. Er zijn geen vliegroutes van vleermuizen waargenomen.

Netwerk

In 2011 is een gemeentebreed onderzoek uitgevoerd naar beschermde flora en fauna in gemeente Pijnacker-Nootdorp (www.florafaunacheck.nl). Uit deze verspreidingsgegevens blijkt dat er een aantal kraamverblijfplaatsen aanwezig zijn in Pijnacker. In de directe omgeving (binnen 1 km van het plangebied) zijn tijdens de inventarisaties echter geen aanwijzingen van kraamverblijven gevonden.

Wanneer de vrouwtjes van een kolonie na de winterslaap naar de kraamverblijven trekken, verblijven de mannetjes in kleine groepen of solitair in zomerverblijven. De paarverblijven worden gebruikt om vrouwtjes van de kolonie naar binnen te lokken in de paartijd. In het algemeen worden er minder hoge eisen gesteld aan zomer- en paarverblijven dan aan kraamverblijven. Binnen een populatie zijn daarom altijd enkele kraamverblijven en een veelvoud aan zomer- en paarverblijven. Het projectgebied vervult met de functie van zomerverblijf voor een klein aantal exemplaren dus slechts een kleine en niet essentiële rol in het netwerk.

Effecten

De bebouwing in het projectgebied is niet in gebruik als winterverblijfplaats, kraamverblijfplaats of paarverblijfplaats. Ook heeft het projectgebied geen functie als foerageergebied of vliegroute. Het noordelijk deel van de bebouwing doet wel dienst als zomerverblijfplaats. Met de sloop van de bebouwing verdwijnt een zomerverblijfplaats van een beperkt aantal vleermuizen (<10). Hiervoor is ontheffing noodzakelijk.

5.2.5 Overige zoogdieren

Archiefonderzoek

Op basis van gegevens van de bureaustudie zijn waarnemingen rond het projectgebied bekend van egel, konijn, mol, huisspitsmuis en bruine rat. Dit zijn algemeen in bebouwd gebied voorkomende soorten.

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn geen sporen van zoogdieren aangetroffen. In het projectgebied worden slechts algemeen (tabel 1) voorkomende kleine grondgebonden zoogdieren verwacht. De aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten (tabellen 2 en 3) worden als gevolg van het ontbreken van geschikt biotoop niet verwacht.

Effecten

In het projectgebied kunnen in de bebouwing algemeen voorkomende en maximaal licht beschermde muissoorten aanwezig zijn. Het volledig verharde buitenterrein is niet geschikt als leefgebied voor (kleine grondgebonden) zoogdieren. Hier kunnen ten hoogste doortrekkende exemplaren van algemeen voorkomende en maximaal licht beschermde soorten worden verwacht. Er geldt derhalve geen ontheffingsplicht. Wel geldt de algemene zorgplicht. Met het bouwrijp maken van het projectgebied wordt het leefgebied van kleine grondgebonden zoogdieren (tabel-1-soorten: algemene soorten) verstoord en gedeeltelijk afgenomen (habitatvernietiging). De directe omgeving biedt voldoende uitwijkmogelijkheden. Voor deze algemene soorten wordt in het kader van ruimtelijke ingrepen vrijstelling verleend, zodat hier kan worden volstaan te melden dat deze soorten tijdens de werkzaamheden aangewezen zijn op een kleiner leefgebied.

5.2.6 Amfibieën en reptielen

Archiefonderzoek

Ter plaatse van het projectgebied worden geen reptielen en amfibieën verwacht.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën als reptielen aangetroffen. Vanwege het ontbreken van open water en begroeiing zijn deze ook niet te verwachten op de locatie.

Effecten

Er zijn geen reptielen en amfibieën aanwezig op de locatie. Het voorgenomen initiatief heeft dan ook geen effecten op deze soorten. Een ontheffing voor amfibieën en reptielen is niet nodig.

5.2.7 Vissen

Ter plaatse van het projectgebied is geen open water aanwezig. Het voorgenomen initiatief heeft dan ook geen negatieve effecten op vissen en ontheffing is niet nodig.

5.2.8 Insecten en overige fauna

Archiefonderzoek

Uit het archiefonderzoek komen geen gegevens naar voren over beschermde dagvlinders, nachtvlinders, libellen, sprinkhanen en overige gewervelde ter plaatse van het projectgebied.

Twaalf van de twintig beschermde dagvlinderssoorten van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet zijn verdwenen uit Nederland. Vijf van deze soorten komen voor in Zuid-Limburg, één soort in Drenthe en één soort in Overijssel. De beschermde soort die in het westen van Nederland kan voorkomen, is heideblauwtje. Bekend is dat de soort voorkomt op Texel en Terschelling (KNNV, 2002).

Veldonderzoek

De kans dat beschermde of bedreigde vlinders en libellen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Tijdens de inventarisatie is gelet op de aanwezigheid van een geschikt biotoop. Op basis van het biotoop is het voorkomen van beschermde vlindersoorten en libellen nagenoeg uit te sluiten.

Effecten

Negatieve effecten op beschermde insecten worden niet verwacht en ontheffing is niet nodig.

6 Conclusie

6.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 4 is de gebiedsbescherming behandeld, waarbij getoetst is in hoeverre het voorgenomen initiatief beschermde gebieden beïnvloedt of daar negatieve effecten op heeft.

Daaruit kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het voorgenomen initiatief heeft geen invloed op Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten. Een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet benodigd.
- Ten behoeve van het voorgenomen initiatief gelden geen beperkingen vanuit een Nationaal Landschap.
- Het voorgenomen initiatief stuit niet op bezwaren in verband met het NNN.

6.2 Soortbescherming

6.2.1 Algemeen

De werkzaamheden van het initiatief kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige soorten. Voor werkzaamheden in het kader van 'ruimtelijk ontwikkeling' is geen ontheffing nodig voor de soorten uit tabel 1, waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt.

Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht uit de Flora- en faunawet gelden. Dit betekent dat bij de werkzaamheden, indien mogelijk, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van deze soorten.

6.2.2 Vogels

De bebouwing vormt geen broedlocatie voor de soorten boerenwaluw, gierwaluw, huismus, huiswaluw en spreeuw. Andere broedvogels zijn ook niet aangetroffen in het projectgebied. De aan noordwestzijde grenzende groenstrook vormt potentieel broedgebied voor zangvogels. Deze blijft ongemoeid, maar sloopwerkzaamheden van het pand kunnen tot verstoring van eventuele broedgevallen leiden. Voor het verstoren van broedende vogels en hun nesten wordt in de regel geen ontheffing verleend, omdat er een alternatief voorhanden is waardoor deze vorm van verstoring wordt vermeden. Dit betreft namelijk het starten van verstorende werkzaamheden buiten de broedperiode. De bebouwing dient buiten het broedseizoen te worden gesloopt. De broedperiode van de meeste soorten ligt tussen 15 maart en 15 juli.

Indien sloopwerkzaamheden in het broedseizoen zijn gepland, dan zijn aanvullende voorzorgsmaatregelen nodig.

6.2.3 Vleermuizen

De bebouwing in het projectgebied is niet in gebruik als winterverblijfplaats, kraamverblijfplaats of paarverblijfplaats. Ook heeft het projectgebied geen functie als foerageergebied of vliegroute. Het noordelijk deel van de bebouwing doet wel dienst als zomerverblijfplaats. Met de sloop van de bebouwing verdwijnt een zomerverblijfplaats van een beperkt aantal vleermuizen (<10). Hiermee is sprake van een overtreding van de verbodsbepaling zoals opgenomen in artikel 11 van de Flora en faunawet: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Om de bebouwing te mogen slopen is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig. Alle vleermuissoorten worden beschouwd als extra te beschermen soorten (tabel 3). Ontheffing voor deze soorten in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling kan alleen worden verleend indien er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige instandhouding van de soort en er geen alternatief voor het voorgenomen initiatief is. Ook moet er voor de uitvoering van het initiatief een dwingende reden van groot openbaar belang zijn.

6.2.4 Gunstige staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene soort vleermuis in Nederland. De landelijke staat van instandhouding wordt beoordeeld als gunstig (soortenstandaard gewone dwergvleermuis, www.vleermuisnet.nl). De bebouwing betreft een zomerverblijfplaats voor minder dan tien exemplaren, er zijn maximaal drie exemplaren aangetroffen. In de groenstrook zijn vier vleermuiskasten geplaatst ter vervanging van de zomerverblijfplaats. Het betreft exemplaren van het type 'VK MP 02 Vleermuizenkast' van Vivara Pro. Zie figuren 9 en 10 voor de locaties van de vleermuiskasten. Zo is er een tijdelijk alternatief geboden voor de zomerverblijfplaats en wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De omgeving betreft aan de oostzijde een oude woonwijk met woningen gebouwd in de jaren '30 tot en met '70 van de vorige eeuw. Aan de westzijde zijn agrarische bedrijven met diverse opstallen aanwezig. De omgeving biedt daarmee voldoende mogelijkheden voor de enkele aangetroffen vleermuizen om naar uit te wijken. Als permanente voorziening wordt in de nieuwbouw een spouwmuur opgenomen die toegankelijk is voor vleermuizen middels open stootvoegen. In de spouwmuur wordt minimaal 3 cm ruimte tussen de buitenmuur en het isolatiemateriaal vrij gehouden, om ruimte te bieden aan vleermuizen. Het isolatiemateriaal wordt voorzien van een ruwe buitenlaag, waaraan vleermuizen kunnen hangen.

figuur 9. Locaties vleermuiskasten met rode stippen weergegeven

figuur 10. Vleermuiskasten in groenstrook

6.2.5 Alternatief voor initiatief en dwingende rede van openbaar belang

Het huidige pand is gebouwd in 1965 met een eenvoudige bouwstijl. Thans is het pand aan het eind van z'n levensduur, het voldoet niet meer aan de eisen van de huidige tijd en kan dan ook niet meer voor de bestemming van detailhandel worden gebruikt. Onder meer zijn dakplaten en muurplaten asbesthoudend, er is nauwelijks sprake van isolatie en door de vormgeving is er nauwelijks daglicht en is geen moderne en efficiënte inrichting mogelijk. Renovatie is daarom geen optie.

Alleen sloop en nieuwbouw is mogelijk om deze doelstelling te kunnen behalen. Er is dan ook geen alternatief van het voorgenomen initiatief mogelijk. Daarnaast past vanuit esthetisch oogpunt het leegstaande en verouderde pand ook niet meer in de omgeving. Tevens zijn er door de leegstand risico's op verval en brandvorming. Het is voor zowel de eigenaar en de omgeving wenselijk dat het pand wordt gesloopt. Er is sprake van een dwingende rede van openbaar belang dat de bebouwing wordt gesloopt.

7 Literatuur- en websitelijst

- KNNV, red. Dijkstra et. al, 2002, De Nederlandse Libellen (Odonata), 440 p.
- KNNV, red. Janssen, J.A.M. en Schaminée, J.H.J., 2004, Soorten van de Habitatrichtlijn, Utrecht, 112p.
- Netwerk groene bureaus ethische code
- www.natuurnet.nl/ngb/NGBinfobundel.pdf. februari, 2005.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 01-03-2011, Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!
- KNNV, red. Stumpel, T. en Strijbosch H., 2006 Veldgids Amfibieën en reptielen, Utrecht 2006.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.
- www.ravon.nl.
- www.waarneming.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx
- www.vzz.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.vleermuisnet.nl
- www.anemoon.org
- www.hetInvloket.nl
- website van ministerie van Economische Zaken
- www.pijnacker-nootdorp.nl
- www.florafaunacheck.nl
- Het vleermuisprotocol (Gegevensautoriteit natuur, 2013)
- Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Versie 2.0, december 2014
- Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Versie 2.0, december 2014
- Soortenstandaard Gierzwaluw *Apus apus*, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Versie 2.0, december 2014

Bijlage

1 Locatiefoto's

Foto 1 Zuidwestzijde bebouwing

Foto 2 Westzijde bebouwing

Foto's onderzoekslocatie

Omschrijving:	Korteweg 2 te Pijnacker		
Type:	Ecologisch onderzoek	Project:	154850
Opdrachtgever:	Horticoop bv	Datum:	19-aug-2016
Projectleider:	S.W.M. Luiten	Bijlage:	1

Foto 3 Noordwestzijde bebouwing met links de groenstrook

Foto 4 Zuidoostzijde bebouwing

Foto's onderzoekslocatie

Omschrijving:	Korteweg 2 te Pijnacker		
Type:	Ecologisch onderzoek	Project:	154850
Opdrachtgever:	Horticoop bv	Datum:	19-aug-2016
Projectleider:	S.W.M. Luiten	Bijlage:	1

Foto 5 Noordoostzijde bebouwing

Foto 6 Binnenzijde bebouwing met houtwolcementplaten als dakafwerking

Foto's onderzoekslocatie

Omschrijving:	Korteweg 2 te Pijnacker		
Type:	Ecologisch onderzoek	Project:	154850
Opdrachtgever:	Horticoop bv	Datum:	19-aug-2016
Projectleider:	S.W.M. Luiten	Bijlage:	1

Foto 7 Houtwolcementplaten direct onder golfplaten

Foto 8 Houtwolcementplaten direct onder golfplaten

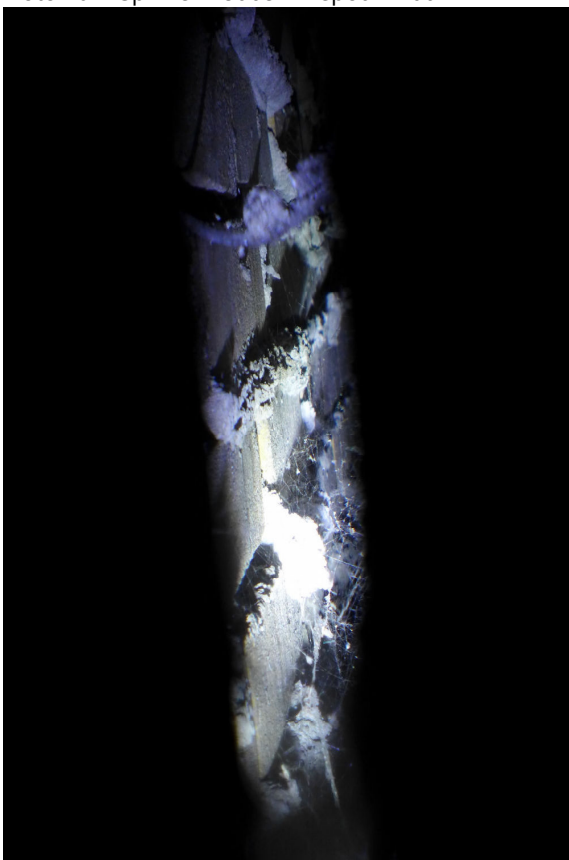
Foto's onderzoekslocatie

Omschrijving:	Korteweg 2 te Pijnacker		
Type:	Ecologisch onderzoek	Project:	154850
Opdrachtgever:	Horticoop bv	Datum:	19-aug-2016
Projectleider:	S.W.M. Luiten	Bijlage:	1

Foto 9 Spouwmuur zuidzijde bebouwing

Foto 10 Spinnenwebben in spouwmuur

Foto's onderzoekslocatie

Omschrijving:	Korteweg 2 te Pijnacker		
Type:	Ecologisch onderzoek	Project:	154850
Opdrachtgever:	Horticoop bv	Datum:	19-aug-2016
Projectleider:	S.W.M. Luiten	Bijlage:	1

Foto 11 Magazijn aan noordzijde met houten platen afwerking van golfplaten buiten muur boven stenen muur

Foto 12 Magazijn aan noordzijde met holle ruimte achter golfplaten muur

Foto's onderzoekslocatie

Omschrijving:	Korteweg 2 te Pijnacker		
Type:	Ecologisch onderzoek	Project:	154850
Opdrachtgever:	Horticoop bv	Datum:	19-aug-2016
Projectleider:	S.W.M. Luiten	Bijlage:	1

Bijlage

2 Resultaten FloraFaunaCheck.nl

Resultaten FloraFaunaCheck.nl

Gemeente Pijnacker-Nootdorp

02 december 2015

Dit is een automatisch gegenereerd document.

1. Inleiding

In Nederland zijn flora en fauna beschermd door de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Initiatiefnemers moeten bij ruimtelijke ingrepen rekening houden met de aanwezige natuurwaarden. Voordat ruimtelijke ingrepen gepland en uitgevoerd worden is het noodzakelijk om te weten welke beschermde flora en fauna (potentieel) voorkomen in een plangebied. Vooral gemeenten hebben in dit proces een belangrijke rol. Gemeenten zijn gebiedsbeheerder, stellen bestemmingsplannen vast (die niet in strijd mogen zijn met bestaande wet- en regelgeving), verlenen omgevingsvergunningen en zijn zelf ook deels projectontwikkelaar. Om deze rol goed uit te voeren, moeten gemeenten kennis hebben over de aanwezige flora en fauna binnen de gemeentegrenzen. Het gaat dan om inhoudelijke ecologische kennis, juridische kennis en inzicht in de verspreiding van soorten binnen de gemeente.

1.1 Werkwijze

De gemeente Pijnacker-Nootdorp is aangesloten bij de online applicatie FloraFaunaCheck.nl en heeft een inventarisatie van de beschermde flora en fauna laten uitvoeren. De gegevens zijn verwerkt in de applicatie FloraFaunaCheck.nl, waarmee per object direct zichtbaar is welke flora en fauna (potentieel) aanwezig is en of ecologisch onderzoek ter plekke nodig is. In de bijgevoegde e-mail is de rapportage van deze inventarisatie opgenomen met daarin ondermeer een beschrijving van de werkwijze.

1.2 Ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de volgende ingreep/ingrepen uit te voeren:

- Sloop van gebouw hoger dan 3 meter

1.3 Randvoorwaarden

Voor het betrouwbaar gebruik van FloraFaunaCheck.nl wordt uitgegaan van enkele randvoorwaarden. Indien uw project of plan niet voldoet aan onderstaande randvoorwaarden dan zijn de resultaten mogelijk onjuist en wordt u geadviseerd contact op te nemen met Regelink Ecologie & Landschap.

- Uw project of plan behoort tot de categorieën: bestendig beheer en onderhoud; bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.
- Uw project of plan behelst een gebied van maximaal 1 ha en ligt buiten een natuurgebied.
- De werkzaamheden worden niet uitgevoerd als er broedende vogels aanwezig zijn.
- Tijdens werkzaamheden en daadwerkelijk gebruik / beheer wordt geen kunstlicht of geluidhinder naar de omgeving veroorzaakt.
- De werkzaamheden veroorzaken geen verrijkende effecten in Natura 2000-gebieden in de directe omgeving.

1.4 Disclaimer

De gegeven informatie van de online applicatie FloraFaunaCheck.nl is met de grootste zorg samengesteld. Voor eventuele onjuistheden van deze informatie kan geen aansprakelijkheid verleend worden. Mocht u onjuistheden constateren, dan vragen wij u om contact op te nemen met Regelink Ecologie & Landschap.

1.5 Plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Pijnacker-Nootdorp (Zuid-Holland). In onderstaande figuur is de begrenzing van het plangebied aangegeven.

Figuur 1: Ligging van het plangebied met de begrenzing van het plangebied in rood aangegeven. Google Maps, 02 december 2015.

2. Resultaten

In de hoofdstuk zijn de resultaten voor zowel de Flora- en faunawet als de Natuurbeschermingswet opgenomen.

2.1 Resultaten Flora- en faunawet

In onderstaande tabel zijn de resultaten met betrekking tot de Flora- en faunawet opgenomen. De geplande ingreep leidt tot **verdwijning en/of verslechtering** van genoemde functies. Onderstaande resultaten zijn correct mits voldaan is aan de voorwaarden (zie paragraaf 1.3).

Soort	Beschermd volgens Flora- & Faunawet	Functie gebied	Verspreiding
Gewone dwergvleermuis	Flora- en faunawet tabel 3, bijlage IV HR	Essentieel foerageergebied	Was potentieel niet aanwezig (2011)
		Zomerverblijfplaats	Was potentieel niet aanwezig (2011)
		Kraamverblijfplaats	Was potentieel niet aanwezig (2011)
		Paarverblijfplaats	Was aanwezig (2011)
		Winterverblijfplaats	Was aanwezig (2011)
		Massa winterverblijfplaats	Was potentieel niet aanwezig (2011)

2.2 Resultaten Natuurbeschermingswet

In onderstaande tabel zijn de resultaten met betrekking tot de Natuurbeschermingswet opgenomen. De Natura 2000- gebieden in een straal van 15 kilometer om het plangebied worden meegenomen in de verwerking van de resultaten. Onderstaande resultaten zijn correct mits voldaan is aan de voorwaarden (zie paragraaf 1.3).

Natura 2000 gebied	Afstand
Meijendel & Berkheide	14km

3. Conclusie

Er zijn beschermde soorten aanwezig waarop de ingreep een negatief effect heeft. Neem contact op met een ecologisch adviesbureau voor het maken van een mitigatieplan. Ook overtreding van de Natuurbeschermingswet is op voorhand niet uitgesloten. Neem hiervoor contact op met een ecologisch adviesbureau.

Meer weten?

Neem dan vrijblijvend contact op met een van de ecologen van Regelink Ecologie & Landschap. Wij komen graag een keer bij u langs om van gedachten te wisselen of een korte presentatie te geven.

Hoe zijn wij te bereiken?

📞 T 085-7737676 🌐 www.regelink.net

Regelink
Ecologie & Landschap

Bijlage

3   Onderzoeksmethode

Integraal veldonderzoek

Algemeen

De interessante delen van het projectgebied zijn nader onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten of sporen daarvan door middel van het omkeren van tegels, planken en boomstronken, gehoor, letten op voetprinten en uitwerpselen, et cetera.

Flora

Bij de inventarisatie van de flora is gelet op biotoopkenmerken en zijn planten geïnventariseerd.

Vogels

Tijdens de veldinventarisaties zijn aanwezige vogels op zicht en geluid waargenomen. Hierbij is met name gelet op de soort gierzwaluw, huiszwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw en spreeuw, die gebouwen als broed-/verblijfplaatsen gebruiken.

De aanwezigheid van gierzwaluwen is onderzocht volgens 'Soortenstandaard – Gierzwaluw, versie 2.0, december 2014). Daarin wordt gesteld dat de afwezigheid van broedende gierzwaluwen voldoende aannemelijk is gemaakt als er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest na:

- minimaal 3 inventarisatiemomenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen;
- in de periode 1 juni tot en met 15 juli, met twee inventarisatiemomenten in juni en minimaal één in juli. In "late seizoenen" moeten in juli minimaal twee inventarisatiemomenten plaats hebben gevonden;
- tussen 21.00 uur en 22.30 uur;
- tijdens de goede inventarisatieomstandigheden.

Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd volgens 'Soortenstandaard – Huiszwaluw, versie 2.0, december 2014). Hierin wordt gesteld dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet tijdens goede omstandigheden: weersomstandigheden, op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied), moment op de dag (tussen 2 uur na zonsopkomst en 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend) en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

Tegelijkertijd met de veldbezoeken voor de huismus en gierzwaluw is de aanwezigheid van boerenzwaluw, huiszwaluw, spreeuw en eventuele overige vogelsoorten onderzocht.

Zoogdieren

Algemeen

Tijdens het veldbezoek aan het projectgebied zijn alle waarnemingen van zoogdieren genoteerd. Hierbij is gelet op sporen (prenten, keutels, haren en dergelijke) die op de aanwezigheid van zoogdieren kunnen duiden. Tevens is aandacht besteed aan het voorkomen van verblijfplaatsen van kleine zoogdieren, zoals muizenholen en molshopen. Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek zijn geen vallen geplaatst ten behoeve van een inventarisatie.

Vleermuizen

Het plangebied is geïnventariseerd op de aanwezigheid van belangrijke functies voor vleermuizen. Dit gebeurt middels zeven bezoeken voor de functies winterverblijf, zomer- & kraamverblijf en paarverblijf, volgens de richtlijnen van het vleermuisprotocol (Gegevensautoriteit natuur, 2013).

De bovengenoemde functies zijn specifiek voor de volgende soorten onderzocht: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis, baardvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en meervleermuis. De bezoeken voor zomer- & kraamverblijf en paarverblijf zijn zo efficiënt mogelijk gecombineerd in de periode mei t/m half september 2016. In tabel 3 zijn de bezoeken per functie weergegeven.

Winterverblijf

Het onderzoeksgebied is gecontroleerd op de functie winterverblijf door in en buiten het gebouw te zoeken naar overwinterende vleermuizen. Dit is gedaan door met zaklamp en endoscoop te kijken in kieren en spleten. Eveneens is op de grond gezocht naar uitwerpselen. Het onderzoek naar winterverblijven is uitgevoerd tussen 1 december en 1 maart.

Zomer- & kraamverblijven

De periode voor zomerverblijfplaatsen (paars kader) en kraamverblijfplaatsen (oranje kader) hebben overlap (tabel 1). Daardoor zijn de drie bezoeken voor beide functies afgelegd binnen de periode die staat voor de kraamverblijven. De bezoeken worden afgelegd binnen de periode die staat voor de soort met de kortste bezoekperiode. In dit geval de watervleermuis, baardvleermuis, laatvlieger en meervleermuis (15 mei t/m 15 juli). Er zijn één ochtendbezoek en twee avondbezoeken afgelegd, dit in verband met de laatvlieger (zie tabel 3).

Paarverblijven

De twee bezoeken t.b.v. de paarverblijfplaatsen (groen kader) moeten apart worden afgelegd. Dit moet gebeuren in de periode 15 augustus tot 15 september.

tabel 1. Overzicht periode van bezoek per functie en soort (bron: Natuurlijke Zaken)

	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d	
Gewone dwergvleermuis													
zomerverblijf													Tenminste 1 ochtend
kraamverblijfplaats													
paarverblijfplaats													
Ruige dwergvleermuis													
zomerverblijf													Tenminste 1 ochtend
kraamverblijfplaats													
paarverblijfplaats													midnacht
Rosse vleermuis													
zomerverblijf													Tenminste 1 avond
kraamverblijfplaats													
paarverblijfplaats													Tenminste 1 avond
watervleermuis													
zomerverblijf													Tenminste 1 ochtend
kraamverblijfplaats													Tenminste 1 ochtend
paarverblijfplaats													
Gew. Grootvleermuis													
zomerverblijf													maximaal donker
kraamverblijfplaats													maximaal donker
paarverblijfplaats													maximaal donker
baardvleermuis													
zomerverblijf													Tenminste 1 ochtend
kraamverblijfplaats													Tenminste 1 ochtend
paarverblijfplaats													maximaal donker
meervleermuis													
zomerverblijf													Tenminste 1 ochtend
kraamverblijfplaats													Tenminste 1 ochtend
paarverblijfplaats													
Laatvlieger													
zomerverblijf													tenminste 1x s'avonds
kraamverblijfplaats													2 x s'avonds
paarverblijfplaats													

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan het (mogelijk) voorkomen van amfibieën en reptielen. Gewerkt is conform de door RAVON opgestelde handleiding¹. Een avond- en/of nachtbezoek ten behoeve van amfibieën en reptielen is niet uitgevoerd.

¹ Handleiding voor het monitoren van amfibieën in Nederland (RAVON Werkgroep Monitoring, Universiteit van Amsterdam, gedateerd 2001).

Amfibieën

De voortplantingsplaatsen van amfibieën worden in de meeste gevallen gevormd door sloten en enkele geïsoleerde wateren als vijvers en poelen. Deze zijn afwezig op en nabij het projectgebied. Mogelijke landbiotopen zijn onderzocht op de aanwezigheid van amfibieën door het omdraaien van planken, stenen en dergelijke om eronder verschuilende dieren op te sporen.

Reptielen

De kans dat reptielen in het projectgebied voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Er is dan ook geen specifiek onderzoek naar verricht. Wel is tijdens de inventarisatie gelet op de aanwezigheid van een geschikt biotoop.

Vissen

Een visinventarisatie is niet uitgevoerd vanwege het ontbreken van open water.

Insecten en overige fauna

De kans dat beschermde of bedreigde vlinders en libellen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Er is dan ook geen specifiek onderzoek naar verricht. Wel is tijdens de inventarisatie gelet op de aanwezigheid van een geschikt biotoop.